

ENERGETIKAI HÍREK 2024 / 7

2024. FEBRUÁR 16.

TARTALOM

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KORMÁNYA TÁMOGATJA AZ ORSZÁG ELSŐ NAGYSZABÁSÚ HIDROGÉNÜZEMÉT.....	2
A STANDARD CHARTERED NYILVÁNOSSÁGRA HOZZA, HOL KELLENE LENNIE A BRENT OLAJ ÁRÁNAK	2
AZ OROSZ OLAJBÓL ELŐÁLLÍTOTT ÜZEMANYAGOK TOVÁBBRA IS AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGBA ÁRAMLANAK: CREA.....	3
AUSZTRIA ÉS SZLOVÁKIA ELVETI A DRUZSBA-NYOMVONAL TERVEIT.....	4
LENGYELORSZÁG ÚSZÓ LNG-TERMINÁLJA KULCSFONTOS SÁGÚ ENGEDÉLYT KAPOTT.....	5
A SEB ÁRUFŐNÖKE RAKÉTÁKRA ÉS DRÓNOKRA FIGYELMEZTET ÚJ JELENTÉSÉBEN	6
OROSZORSZÁG 2040-IG MEGHOSSZABBÍTJA A JAMAL LNG ENGEDÉLYÉT A NÉMETORSZÁGI SEFE ELLÁTÁSÁRA	7
AZ OLAJ- ÉS GÁZIPARI VÁLLALATOK TÖBB MINT 1 BILLIÓ DOLLÁRT FEKTETNEK BE A KÖVETKEZŐ ÉVTIZEDBEN A TERMELÉS BŐVÍTÉSÉBE	7
ÚJABB ADATOK IGAZOLJÁK A CSEHORSZÁGBA IRÁNYULÓ OROSZ GÁZIMPORT DRÁMAI NÖVEKEDÉSÉT.....	9

Energetikai hírek

Az Egyesült Királyság kormánya támogatja az ország első nagyszabású hidrogénüzemét

Az Egyesült Királyság kormánya támogatni fogja az Egyesült Királyság első nagyszabású hidrogénüzemének megépítését az északnyugat-angliai Stanlow olajfinomítóban - jelentette a múlt héten a létesítményt üzemeltető EET Fuels.

Az EET Fuels közleményében azt írta, hogy az Energiaügyi és Biztonsági Minisztérium és a Net Zero megállapodott abban, hogy folytatják a végső tárgyalásokat a HPP1 hidrogénüzem finanszírozásáról és fejlesztéséről. A támogatásról szóló végleges döntés még idén várható. Ha a tárgyalások sikerrel zárulnak, a 720 millió dolláros üzem építése ez év végén kezdődik. A létesítmény kezdeti termelési kapacitása évi 350 MW lesz.

Az erőmű kék hidrogént fog előállítani metángőzzel történő reformálással, a folyamat során keletkező mintegy 600 000 tonna CO₂-t pedig fel kell fogni és tárolni kell. A hidrogént a Stanlow-i létesítmények energiaellátására használják majd.

A Cheshire megyében található Stanlow az Egyesült Királyság dízel- és benzinellátásának mintegy 16%-át, valamint jelentős mennyiségű repülőgép-üzemanyagot állít elő.

"Azzal, hogy az Ellesmere-projektre vonatkozó végső tárgyalások megkezdődtek, azon dolgozunk, hogy megvalósítsuk a 10 GW-os alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogéngyártási kapacitással kapcsolatos célkitűzésünket, egy olyan iparágban, amely 2030-ra várhatóan akár 12 000 munkahelyet is támogat" - mondta Martin Callanan energiahatékonysági és zöld pénzügyminiszter egy nyilatkozatban.

A kék és zöld hidrogén fejlesztése központi szerepet fog játszani az Egyesült Királyság energetikai átállásában. A kormány Stanlow projektjének előzetes támogatása része a szén-dioxid-leválasztást és hidrogéntámogatást célzó 20 milliárd fontos (25,1 milliárd dolláros) finanszírozási programjának, amelyet Jeremy Hunt kancellár tavaly tavasszal jelentett be.

"A hidrogénkapacitás növelése elengedhetetlen a nehézipar szén-dioxid-mentesítéséhez. Ez fontos lépés az üzletágunk és az északnyugati régió átalakítását célzó ambiciózus dekarbonizációs tervünkben - nyilatkozta Tony Fountain, az EET ügyvezető partnere. "Nagyra értékeljük a kormány partnerségét, amely hozzájárul a szakképzett munkahelyek megőrzéséhez a régióban, és biztosítja, hogy iparunk versenyképes maradjon."

Newsbase, 2024.02.16.

A Standard Chartered nyilvánosságra hozza, hol kellene lennie a Brent olaj árának

A Standard Chartered elemzői a Rigzone-nak kedden késő este küldött jelentésükben úgy vélik, hogy a nyersolaj ára még mindig nem tükrözi teljes mértékben a piac gyors szigorodását vagy a geopolitikai kockázatok közelmúltbeli eszkalálódását.

Az elemzők a jelentésben megjegyezték, hogy véleményük szerint a hordónkénti 90 dollár feletti Brent ár "jobban tükrözné a jelenlegi fundamentumokat és kockázatokat".

"A volatilitás továbbra is nyomott; a február 12-i elszámoláskor a front hónapos Brent 30 kereskedési napi realizált éves volatilitása négyhavi mélyponton, 22,3 százalékon állt; ez az elmúlt öt év összes kereskedési napjának 16. percentilisében van" - tették hozzá.

"Úgy látjuk, hogy az olajpiaci volatilitás az alsó 20 százalékos farkában és a jelenlegi geopolitikai kockázat között jelentős eltérés van, ami a magasabb 20 százalékos farkában való elhelyezkedés mellett szól" - folytatták.

Az elemzők a jelentésben felvázolták, hogy a Brent az elmúlt hat kereskedési naptól ötön - február 12-től kezdődően - magasabb szinten állapodott meg, és kiemelték, hogy a nyersanyag visszanyerte a január végi szintjét.

"A fronthavi kontraktus február 12-én hordónként 82 dolláron állapodott meg, ami hordónként 4,01 dolláros (5,1 százalékos) heti nyereséget jelent" - írták az elemzők a jelentésben.

"A termékek is erősebbek voltak; a lejáró februári ICE gázolaj kontraktus jobban teljesített, 100,25 \$/tonna (12,3 százalék) nyereséget ért el hétről hétre, és háromhavi csúcson, 918,25 \$/tonna szinten állapodott meg február 12-én" - tették hozzá.

A Standard Chartered elemzői a jelentésben azt is kiemelték, hogy a cég SCORPIO nevű, gépi tanuláson alapuló olajármodellje "az idei év első jelentős melléfogása" volt, és "a múlt héten oldalazás mellett érvelt".

"A jövő hétre a SCORPIO 1,60 dolláros hordónkénti heti emelkedést jelez, így a február 19-i elszámoláskor a fronthavi Brent hordónkénti 83,60 dollárra emelkedik" - áll az elemzők jelentésében.

"Az előre jelzett emelkedést elsősorban az erősebb technikai mutatók és a pozicionálás hajtja, a spekulatív kereskedők jelenleg túlzottan shortolnak" - tették hozzá.

A Standard Chartered a jelentésben azt vetítette előre, hogy az ICE Brent ára az idei első negyedévben átlagosan 92 dollár/hordó, a második negyedévben 94 dollár/hordó, a harmadik negyedévben 98 dollár/hordó, a negyedik negyedévben pedig 96 dollár/hordó lesz. A vállalat várakozásai szerint 2025-ben hordónként átlagosan 109 dollár, 2026-ban 128 dollár, 2027-ben pedig 115 dollár lesz a nyersanyag ára - derült ki a jelentésből.

A Standard Chartered elemzői a Rigzone-nak február 6-án küldött jelentésükben elárulták, hogy a Brent árfolyamkockázatát "erősen felfelé tolódónak látják", de hozzátették, hogy "a tartósan magasabbra irányuló lendület megfoghatatlannak bizonyult".

Az amerikai Energiainformációs Hivatal (EIA) február 6-án közzétett legfrissebb rövid távú energiaipari kilátásai (STEO) szerint a szervezet a Brent spot árát 2024-ben átlagosan 82,42 dollár/hordó, 2025-ben pedig 79,48 dollár/hordó átlagban látja.

A BMI a múlt héten a Rigzone-nak küldött jelentésében azt vetítette előre, hogy a Brent ára idén átlagosan 85 dollár/hordó, 2025-ben 84 dollár/hordó, 2026-ban, 2027-ben és 2028-ban pedig 81 dollár/hordó lesz. Az említett jelentésben szereplő Bloomberg Consensus előrejelzése szerint a nyersanyag 2024-ben hordónként átlagosan 83 dollár, 2025-ben és 2026-ban hordónként 80 dollár, 2027-ben hordónként 74 dollár, 2028-ban pedig hordónként 88 dollár lesz.

A J.P. Morgan elemzői a Rigzone-hoz január 29-én eljuttatott kutatási jegyzetükben közölték, hogy árazási modelljük szerint a Brent olaj ára 2024-ben átlagosan 83 dollár/hordó lesz.

A cikk írásakor a Brent nyersolaj ára 81,59 dollár/hordó. A Brent nyersolaj ára február 2-án hordónként 77,33 dolláron, február 7-én hordónként 79,21 dolláron, február 13-án pedig hordónként 82,77 dolláron zárt.

Rigzone, 2024.02.16.

Az orosz olajból előállított üzemanyagok továbbra is az Egyesült Királyságba áramlanak: CREA

Még mindig több millió hordónyi orosz nyersolajból előállított üzemanyagot importálnak az Egyesült Királyságba - derült ki a Centre for Research on Energy and Clean Air (CREA) február 5-én közzétett kutatásából.

Az Egyesült Királyság egy évvel ezelőtt csatlakozott az EU-hoz, amely embargót rendelt el mind az orosz kőolajra, mind az orosz kőolajtermékekre. Azonban olyan országok, mint India, Kína és az Egyesült Arab Emírségek, amelyek nem vezettek be ilyen szankciókat, továbbra is importálnak nyersolajat Oroszországból, majd a finomított üzemanyagokat az Egyesült Királyságba és az EU-ba exportálják - írja a CREA, amely ezt "finomítási kiskapunak" nevezi. A központ becslése szerint az orosz olajembargó bevezetése óta eltelt 12 hónapban az Egyesült Királyság által importált összes kőolajtermék több mint 3%-át az ország nyersolajából állították elő. Az ilyen behozatal értékét 660 millió euróra (310 millió dollár) becsülte. A központ szerint ez azt eredményezte, hogy a Kreml 165 millió euró adóbevételt kapott az ukrajnai háború

finanszírozására, ami az Egyesült Királyság által Kijevnek eddig nyújtott humanitárius segély 28%-ának felel meg.

A CREA 12 olyan finomítót azonosított, ahol orosz olajat dolgoztak fel üzemanyagokká, amelyek aztán az Egyesült Királyságba kerültek. A központ felszólította az Egyesült Királyságot, hogy a Kreml bevételektől való megfosztása érdekében tiltsa be az orosz olajból finomított olajtermékek behozatalát, hozzátevé, hogy mivel e termékeknek az ország teljes üzemanyagimportjában való kis részesedése miatt nem lenne jelentős hatása a hazai üzemanyagárakra.

A központ azonban nem tett javaslatot arra, hogyan lehetne bevezetni egy ilyen tilalmat. A finomítók jellemzően több forrásból származó olajat finomítanak, így nem világos, hogyan korlátozhatná az Egyesült Királyság az orosz olajból előállított üzemanyagok behozatalát anélkül, hogy általános tilalmat rendelne el egy adott finomítóból vagy egy adott országból származó beszerzésekre a brit vállalatok számára. És még ebben az esetben is előfordulhat, hogy az orosz kőolajból származó kőolajtermékek közvetítők útján jutnak el az Egyesült Királyság partjaira.

A CREA hozzátette, hogy a G7-országok tulajdonában vagy biztosításával rendelkező hajók továbbra is rakodtak orosz olajat az oroszországi kikötőkben, még akkor is, amikor az orosz olaj ára meghaladta a G7+EU által meghatározott hordónkénti 60 dolláros árplafont.

"Ezek az esetek meggyőző bizonyítékként szolgálnak az árplafon-politika megsértésére. Az Egyesült Királyság Pénzügyi Szankciók Végrehajtási Hivatalának (OFSI) ki kell vizsgálnia azokat a brit jogalanyokat és biztosítótársaságokat, amelyek az orosz olaj árplafon feletti tengeri szállításának megkönnyítésére nyújtottak szolgáltatásokat" - áll a közleményben. "Büntetéseket kell alkalmazni azon cégekkel szemben, amelyek megsértik a szankciókat és elősegítik, hogy Oroszország növelje olajexport-bevételeit az árplafon felett, amelyet az Ukrajna elleni háború fütésére használtak. A jelenlegi büntetések, amelyeket az olajárplafon megsértésén értek tetten, nem megfelelőek".

A központ a továbbiakban felszólította az Egyesült Királyságot és az olajárplafon-koalíciót, hogy "vezessenek be egy szivárgásbiztosítási ellenőrzési programot a vizeiken áthaladó hajók számára. A szankcionáló országok előírhatnák, hogy a vizeiken áthaladó tartályhajóknak a nemzetközi tengerjognak megfelelő szivárgási felelősségbiztosítást kell kötniük. Ez kizárhatná, hogy a balti kikötőkből kiindulva a balti-tengeri kikötők általuk leginkább bejárt útvonalán keresztül közlekedjenek a szivárgásbiztosítással nem rendelkező "árnyék" tartályhajók, miközben csökkenthetnék a környezeti katasztrófa kockázatát".

"Ha ez a politika számos "árnyék" tartályhajót kizárna a balti kikötőkből történő olajszállításból, az növelhetné Oroszország függőségét a jogszerűen biztosított hajóktól, és növelné az olajár-korlátozási politika befolyását" - áll a közleményben.

Nemcsak az árplafon betartását kellene jobban betartatni, hanem a CREA azt is javasolta, hogy az árplafont csökkentsék hordónként 30 dollárra, és becslése szerint ezzel Oroszország csak tavaly novemberben 4,9 milliárd euró (5,3 milliárd dollár) bevételtől esett volna el. Ha az árplafont hordónként 30 dolláron határozták volna meg, amikor 2022 decemberében először bevezették, akkor az exportbevételek csökkenése 56 milliárd eurót tett volna ki - mondta a CREA.

"Továbbá az árplafon csökkentése deflációs hatású lenne, ami csökkentené az orosz olajexport árát, és több kitermelést indukálna Oroszországból, hogy ellensúlyozza a bevételcsökkenést" - közölte a központ.

Newsbase, 2024.02.15.

Ausztria és Szlovákia elveti a Druzsba-nyomvonal terveit

Az osztrák OMV és a szlovák Transpetrol cég - nem nagy meglepetésre - elállt egy olyan csővezeték-projekt tervétől, amely orosz kőolajat szállított volna a Druzsba-rendszerből a Bécs

melletti Schwechat finomítóba - jelentette az ORF osztrák közszolgálati televízió február 12-én.

A hír éppen akkor érkezett, amikor az osztrák kormány megfogadta, hogy az őszi országos választások előtt megszakítja az Oroszországgal való energetikai kapcsolatokat. Leonore Gewessler osztrák energiaügyi miniszter ugyanezen a napon bejelentette, hogy a kormány lépéseket tesz annak érdekében, hogy csökkentse az ország függőségét az orosz gáztól, amely jelenleg az import 98%-át teszi ki, többek között az OMV Gazprommal kötött hosszú távú szállítási szerződésének felmondásával.

A Schwechatból Szlovákián keresztül az orosz hálózatba vezető vezeték megépítéséről már évtizedek óta folyik a vita. A finomítót jelenleg az Adria-Wien-Pipeline (AWP), a Transalpine Oil Pipeline (TAL) egyik ága látja el olajjal, amely a Földközi-tenger partjáról szállít olajat Közép-Európába.

"Az OMV közel 20 éven át próbálkozott azzal, hogy a szlovák Transpetrol céggel közösen Schwechatból Szlovákián keresztül közvetlenül az orosz hálózathoz csatlakoztasson egy csővezeték" - írja az ORF. "Most a projekt végleg lekerült az asztalról".

A finomító és a Druzsba összekötésének projektjét az OMV 2023-ban indította el. Schwechat és a szlovák főváros, Pozsony közötti 62 kilométeres vezeték megépítését jelentette. A kőolaj ezen az útvonalon történő átvételétől a költségek csökkentését várták. A projektnek azonban többször nem sikerült megszereznie a szükséges engedélyeket Szlovákiától.

"A közös üzemeltető társaság, a Bratislava-Schwechat Pipeline GmbH azonban mostanra megszűnt" - közölte az ORF. "Az év végén a projekt végleg leállt. Az OMV szerint 2022 márciusában született meg a döntés, hogy nem valósítják meg a vezeték. Megkeresésre "a Transpetrol-lal közösen meghozott döntésről" beszélnek."

"De a politikai helyzet is megváltozott 20 év alatt" - jegyezte meg az ORF. "Az Ukrajna ellen 2022 februárjában kezdődött orosz agressziós háború azóta megkérdőjelezte Ausztria függőségét az orosz gáztól és olajtól. Az OMV nem kommentálta ezt, amikor megkérdezték". Ausztria 2023 februárja óta nem importál olajat Oroszországból, ami egybeesik azzal, hogy az EU embargót vezetett be a legtöbb orosz nyersolajszállítmányra.

Newsbase, 2024.02.15.

Lengyelország úszó LNG-terminálja kulcsfontosságú engedélyt kapott

A lengyel Gaz-System állami gázhálózat-üzemeltető vállalat megkapta a környezetvédelmi engedélyt egy úszó LNG újragázosítási terminál építéséhez a Gdanski-öbölben - közölte a vállalat február 14-én. A régóta tervezett létesítménytől azt várják, hogy javítja a lengyel gázellátás biztonságát, miután az ország két évvel ezelőtt, Oroszország Ukrajna elleni háborúját követően leállította az orosz szállításokat.

A 3 milliárd zloty (690 millió euró) értékű terminál, amely egy LNG befogadására és újragázosítására szabott, bérelt hajó lesz, a Gaz-System szerint 6,1 milliárd köbméter gáz újragázosítási kapacitással fog rendelkezni. A teljes kapacitást a lengyel állami irányítású Orlen üzemanyag- és energiaipari vállalat 2023-ban lefoglalta.

Lengyelország azóta áttért a tengeri szállításokra Katarból és az Egyesült Államokból, valamint a csővezetékes szállításokra a Balti-csővön keresztül Norvégiából. A 2024-re mintegy 16 milliárd köbméterre becsült teljes kereslet kielégítését némi hazai termelés is segíti.

A terminál a parttól mintegy három kilométerre, a gdanski kikötő területén, a Visztula két ágának torkolata között, egy kikötött platformon fog elhelyezkedni.

A Mitsui és a BW LNG versenyben van a speciális hajó, az ún. úszó tároló-gázosító egység (FSRU) szállításáért.

A terminál várhatóan 2028. január 1-jén kezdi meg működését. A Gaz-System a jövőben egy másik úszó terminál építését is tervezi.

Newsbase, 2024.02.15.

A SEB áru főnöke rakétákra és drónokra figyelmeztet új jelentésében

Ha Irán komolyan gondolja az Izrael/Hamász közötti lehetséges diplomáciai megoldást, akkor ez csökkenti a kockázatát annak, hogy a Közel-Keleten Irán részvételével kirobbanjon egy átfogó regionális háború, és ezáltal csökkenti a nagy mennyiségű kőolaj szállításának megszakadásának kockázatát a régióban.

Ezt a Skandinaviska Enskilda Banken AB (SEB) vezető nyersanyagalemezője mondta a Rigzone-nak nemrég elküldött jelentésében. Schieldrop ugyanakkor hozzátette, hogy "a rakéták és drónok valószínűleg 2024-ben is balra, jobbra és középen fognak repülni a régióban".

Mindenesetre a vezető nyersanyagalemező a jelentésben megjegyezte, hogy az olajárak idei eddigi fő emelkedése "úgy tűnik, hogy inkább a fundamentumok, mint a közel-keleti kockázati prémiumok hajtják".

"A mi fő véleményünk az, ... hogy nem annyira a közel-keleti feszültségek, tragédiák, kockázatok és a térségben zajló szélesebb körű háborútól való félelem hajtotta felfelé az olajárakat az új évben. Inkább a fundamentumok miatt érveltünk" - tette hozzá.

A jelentésben Schieldrop szerint a januári adatok a bullish fundamentumokra utalnak.

"A 2024 januárjára vonatkozó néhány adat birtokában valóban úgy tűnik, hogy ez a helyzet. Az OPEC+ napi 350 000 hordóval többet termelt a januári célnál. Ennek medvésnek kellett volna lennie" - tette hozzá.

"De - a kereskedelmi nyersolaj- és termékkészletek januárban szezonálisan ellentétesen csökkentek ... A lapos árak feljebb mozdultak: a Brent nyersolaj hordónkénti ára 7 dollárral emelkedett 2023. dec. 29. óta; a nyersolaj backwardation erősödött ... a finomítási árak erősödtek ... [és] a globális feldolgozóipar 2024. januárban nőtt" - folytatta.

Schildrop a jelentésben elmondta, hogy a múlt hét nagyon erős volt a Brent nyersolaj "hordónkénti 4,9 dolláros emelkedésével".

"Erősen, hordónként 82,19 dolláron zárt ... [február 12-én reggel] 0,9 százalékkal, hordónként 81,5 dollárra esik vissza az iráni külügyminiszter azon jelzéseivel, hogy lehetséges lehet egy diplomáciai megoldás Izrael és Hamász között" - tette hozzá.

"Miközben ez csökkenti a kockázatát annak, hogy a régióban Irán bevonásával kirobbanjon egy totális háború, nehéz másként elképzelni, mint hogy 2024 egy olyan év lesz, amikor sok erőszakkal, rakéták és drónok repülnek jobbra, balra és közepre a közel-keleti régióban, mivel a Gázai övezet keménykezű pusztítása továbbra is dühöt táplál a régióba, még azután is, hogy a gázai erőszak véget ért" - folytatta.

Az Iráni Iszlám Köztársaság külügyminisztériumának honlapján február 10-én közzétett nyilatkozatból kiderült, hogy Hoszein Amirabdollahian iráni külügyminiszter azt mondta: "a gázai fejlemények politikai megoldást vezetnek be, de Netanjahu még mindig a háborút tekinti megoldásnak, hogy megmentse magát".

Az izraeli külügyminisztérium honlapján február 7-én közzétett nyilatkozatában Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök azt mondta: "biztonságunk és a közel-keleti béke kilátásai egy dologtól függenek: a Hamász feletti teljes győzelemtől".

Az Egyesült Államok Központi Parancsnoksága (Centcom) az X oldalán közzétett közleményében megjegyezte, hogy február 12-én, szanaai idő szerint hajnali 3 óra 30 perc és 3 óra 45 perc között "az Irán által támogatott húsz fegyveresek két rakétát lőttek ki a húsz által ellenőrzött jemeni területekről a Bab al-Mandeb felé".

"Mindkét rakétát az MV Star Iris, egy görög tulajdonú, Marshall-szigeteki zászló alatt közlekedő, a Vörös-tengeren áthaladó, Brazíliából kukoricát szállító teherhajó felé lőtték ki. A hajó arról számolt be, hogy kisebb sérülésekkel és a legénység sérülése nélkül hajózik. Megjegyzendő, hogy az MV Star Iris célállomása az iráni Bandar Iman Khomeini" - tette hozzá a Centcom.

A Dryad Global legfrissebb Tengerbiztonsági Fenyegései Tanácsadója (MSTA) szerint "az Irán által támogatott húszi lázadók célba vettek egy teherhajót a Vörös-tengeren, amely a jelentések szerint hétfőn kukoricát szállított Iránba".

"Ez az incidens a 35. olyan eset, amikor kereskedelmi hajókat vettek célba 2023. november 19. óta, és ez az első állítólagos támadás, amelyet a húszik egy Iránba tartó hajó ellen követtek el, az Izrael és a Hamász közötti gázai konfliktus során a palesztinokat támogató nemzetközi hajózás elleni kampányuk közepette" - tette hozzá.
Rigzone, 2024.02.15.

Oroszország 2040-ig meghosszabbítja a Jamal LNG engedélyét a németországi SEFE ellátására

Oroszország 2040 végéig meghosszabbította a Jamal LNG-exportterminál engedélyét, amely lehetővé teszi, hogy a német állami gázkereskedő, a Securing Energy for Europe (SEFE) számára továbbra is szállíthasson cseppfolyósított földgázt - derült ki egy február 9-én közzétett kormányzati dokumentumból. A SEFE korábban az orosz Gazprom egysége volt, amíg a német kormány 2022-ben államosította a két ország közötti, az ukrajnai orosz inváziót követő feszültségek közepette.

A két ország közötti energetikai kapcsolatok az elmúlt két évben bonyolultak voltak. Az ukrajnai orosz inváziót követően Németország keményen szorgalmazta, hogy elforduljon az orosz vezetékes gáztól, és helyette az LNG-t vette át, gyors ütemben építve több úszó LNG-importterminált.

Ennek következtében Németország mostanra egyre inkább Norvégiára, az Egyesült Államokra, Hollandiára és Belgiumra támaszkodik földgázellátása tekintetében. Különösen Norvégia vállalt nagyobb szerepet: 2023-ban az ország fogja szállítani Németország földgázimportjának 43%-át.

Mindazonáltal a német SEFE továbbra is az orosz LNG importőre és kereskedője marad. Amikor a SEFE-t államosították, Moszkva megtiltotta az orosz vállalatoknak, hogy a SEFE-vel együttműködjenek, azonban a Jamal LNG-terminál számára 2024 végéig átmeneti felmentést adtak.

A Novatek által üzemeltetett, északnyugat-szibériai Jamal LNG-terminál hosszú távú megállapodást kötött a SEFE-vel, hogy évi 2,9 millió tonna (tpy) szuperhűtött üzemanyaggal látja el.

Míg az amerikai szankciók 2023 novemberében a Novatek új, szintén Észak-Szibériában található Arctic LNG 2 létesítményét vették célba, a Jamal LNG-exportáló üzem továbbra is szankciómentesen és nyereségesen működik.

A SEFE-t kritika érte, amiért továbbra is importál és szállít orosz LNG-szállítmányokat más országokba, például Indiába.

Mivel azonban az orosz LNG szállítására 2018-ban aláírt 20 éves szerződés megszegése miatt a német adófizetőknek legalább 10 milliárd eurós kártérítésbe és büntetésbe kerülne, a SEFE továbbra is importálja a szuperhűtött üzemanyagot a Jamal létesítményből.

Newsbase, 2024.02.13.

Az olaj- és gázipari vállalatok több mint 1 billió dollárt fektetnek be a következő évtizedben a termelés bővítésébe

A Global Witness klímakampány-csoport jelentése szerint a fosszilis tüzelőanyag-ágazat a következő évtizedben várhatóan több mint 1 billió dollárt fordít világszerte a földgáztermelés bővítésére.

Ahelyett, hogy leszoktatná magát a fosszilis tüzelőanyagokról, Európa kulcsszerepet fog játszani a beruházások felfutásában, mivel a szankcióknak és az Északi Áramlat 1 és 2 vezeték tavalyi lerombolásának köszönhetően hiányzó orosz gáz pótlására siet.

A kontinens növekvő energiaigényének kielégítése érdekében mintegy 223 milliárd dollárt fektetnek be az európai fosszilis tüzelőanyag-termelés bővítésébe és új gázkitermelő helyek kialakításába.

A jelentés kiemeli, hogy a Shell, a TotalEnergies, az ExxonMobil, az Equinor és az Eni várhatóan a legnagyobb befektetők között lesz, akik együttesen 144 milliárd dollárral járulnak hozzá az európai gázellátási projektekhez. A 20 legnagyobb európai gáztermelő vállalat éves kiadásai a tervek szerint háromnegyedével, a 2024-es 60 milliárd dollárról 2033-ra 105 milliárd dollárra nőnek.

"Csak az Európa számára tervezett termelésből származó fosszilis gáz - 3486 milliárd köbméter - elégetése 6,6 milliárd tonna szén-dioxidot bocsátana ki 2033-ig, ami Franciaország 23 éves szén-dioxid-kibocsátásának felel meg" - mondta a Global Witness. "A 6,6 milliárdos kibocsátási szám csak a szén-dioxidra vonatkozik, és lényegesen magasabb lenne, ha a metánkibocsátást is tartalmazná."

A Global Witness sürgette, hogy gondolják át Európa fosszilis gázra való hagyatkozását, és gyorsítsák fel az átállást a fenntartható energiaalternatívákra.

A Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) becslése szerint az EU 2024-ben a tágabb európai régióban felhasznált gázmennyiség 66%-át adja majd, és részesedése 2030-ban gyakorlatilag ugyanez marad, 65%.

Gyenge piac rövid távon

A kőolaj és földgáz iránti kereslet várható hosszú távú növekedése ellenére rövid távon a túlkínálat gyengítette a keresletet. Mindazonáltal mind az olaj-, mind a gázpiac az eredetileg vártnál kényelmesebbnek ígérkezik az idén. Az OPEC+-on kívüli kínálat erőteljes növekedése csökkentette az olajhiány méretét 2024-ben, míg a földgáz esetében az európai tárolók jóval az átlag felett fejezik be a szezont, ami az ING szerint korlátozott árfelhajtásra utal.

Dominic Eagleton, a Global Witness vezető fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó kampányfelelőse elmondta: "A számok egyértelműek - Európa veszélyes útra téved a fosszilis gázra való áttéréssel, és minden eszközt be kell vetnie, hogy véget vessen a fosszilis tüzelőanyagok korszakának. Az Európai Bizottságnak meg kell ragadnia a lehetőséget, hogy felgyorsítsa Európa gázból való kivonulását, és 2035-öt kell kitűznie céldátumként e költséges, válságokkal teli és az éghajlatot felforraltó fosszilis tüzelőanyag fokozatos kivonására".

Az USA is hozzájárul a problémához, miután 2023-ban a világ legnagyobb olaj- és gáztermelője és -exportőre lett, annak ellenére, hogy névlegesen elkötelezte magát a fosszilis tüzelőanyagok használatának csökkentése mellett.

Az olajpiacon vonatkozó bullish kilátások az elmúlt hónapokban enyhültek, mivel 2023-ban a vártnál erősebben nőtt a kínálat az OPEC-en kívüli termelők részéről, elsősorban az USA által vezérelve. Ugyanakkor Brazília, Guyana és Norvégia is növekedést jelzett. A nem OPEC-kínálat erősödése azt jelentette, hogy az OPEC+-nak további lépéseket kellett tennie a piac egyensúlyban tartása érdekében, és valószínűleg az idei év hátralévő részére meghosszabbítja termelés-csökkentését.

"Az OPEC+ néhány tagja által 2023 végéig bejelentett további önkéntes kínálatcsökkentés napi 2,2 millió hordó volt. Ugyanakkor 1,3 millió hordó/nap volt a Szaúd-Arábia és Oroszország által már meglévő csökkentések átütemezése, ami azt jelenti, hogy a piac mintegy 900 000 hordó/nap friss csökkentést lát az idei első negyedévre" - írta az ING egy jegyzetben.

Az OPEC+ ezen intézkedése biztosította, hogy a második negyedévre várt többlet eltűnt. Az ING elemzése azonban azt mutatja, hogy a piac a második negyedévben ismét meglehetősen nagy többletet fog felmutatni, ha az OPEC+ nem húzza át ezeket a csökkentéseket a második negyedévre.

Newsbase, 2024.02.12.

Újabb adatok igazolják a Csehországba irányuló orosz gázimport drámai növekedését

A Net4Gas gázvezeték-üzemeltető előzetes adatai szerint a Csehországba importált gáz 62%-a Oroszországból származik.

Ez nem sokkal azután történt, hogy a Cseh Statisztikai Hivatal (CZSO) adatai szerint az orosz gázimport decemberben 5,19 milliárd CZK-ra nőtt, ami a teljes gázimport 58%-át teszi ki.

"Most már képesek vagyunk pótolni az Oroszországból származó importot, ha szükségünk van rá. És ezt hozza nekünk az orosz gáztól való függetlenség" - írta Jozef Sikela cseh ipari és kereskedelmi miniszter az X/Twitter-fiókján, válaszul az orosz gázimport növekedésével kapcsolatos online kritikákra.

Múlt héten Sikela a növekedést "piaci helyzetnek nevezte, amelyet az a helyzet okoz, hogy [ez az import] olcsóbb a vállalatok számára", rámutatva az orosz gáz alacsonyabb árára a Norvégiából és más célországokból származó importhoz képest, és hangsúlyozva, hogy Csehország "nem függ az orosz gáztól".

A Cseh Rádió elemzésében emlékeztetett arra, hogy az ország 2022 elején, az ukrajnai teljes körű orosz invázió előtt 100 százalékban függött az orosz gázimporttól, de 2022 végére sikerült ezt az arányt közel nullára szorítani azzal, hogy Németországon keresztül LNG-importra tértek át.

"A 2022-es év egészére vonatkozóan [ez az érték] elérte a 77%-os értéket" - idézte a Cseh Rádió Jiri Pourt, az Unicredit Bank közgazdását.

2023 január-novemberében az orosz gáz részaránya 3,8%-ra csökkent, ami "a legkevesebb Csehország közelmúltbeli történetében" - kommentálta a múlt hónapban elért eredményt Sikela.

A Cseh Rádió rámutatott, hogy októberben a legnagyobb gázimportőr (a tranzitot is beleértve) a német RWE Supply & Trading volt 28,06%-kal, amelyet a többségi állami tulajdonú CEZ energiaipari vállalat követett 25,16%-kal, a szlovák SPP 14,66%-kal és számos kereskedő 10% alatti részesedéssel.

Az elemzés kiemelte, hogy a kereskedők gázimportjának pontos összetételéről nem állnak rendelkezésre pontos adatok. A CEZ kijelentette, hogy nem kereskedik orosz gázzal, az SPP pedig, amelynek szerződése van orosz gáz importjára, azt állítja, hogy a gáz Szlovákiában marad.

A szlovák állami irányítású SPP 51 százalékos tulajdonosa a szlovák gázszállító hálózatot üzemeltető Eustream vállalatnak is, a fennmaradó 49 százalékos tulajdonos pedig Daniel Kretinsky cseh oligarcha és szlovák üzlettársa, Patrik Tkac közép-európai EPH energiakonglomerátuma. Novemberben arról számoltak be, hogy az Eustream az orosz gázimport jelentős csökkenése miatt története első veszteségével szembesült.

Newsbase, 2024.02.12.

Zelei Gábor